

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Harminc orosz hadtest az ellenünk felvonult tulerő

Lengyelországban pihennek a fegyverek — Orosz vereség Galiciában
13,500 orosz fogoly a suwalkii harcokban — Csapatunk sikerrel harcolnak a Pruth mentén — Német sikerek az Északi-tenger partján —
A franciák veresége Verdun körül

Debrecen, október 29.

Az osztrák-magyar és a német seregeknek a Visztula-vonalról való visszahuzódását, mint tudjuk, az orosz tulerő tette szükségessé. Ma feleletet kaptunk arra a kérdésre is, hogy mekkora volt az a tulerő, amely a döntő mérkőzés elodázását vonta maga után. Az oroszok a Narew, a Visztula és a San folyó jobb partján *harminc hadtestet*, azonkívül több önálló lovashadosztályt koncentráltak és fejlesztettek ki *nyolc hadsereg* keretében s ezzel a rengeteg erővel kezdték meg ellenoffenzívájukat a szövetségesek ellen. A szám-beli tulságosan nagy fölény dacára sem juthattak az oroszok abba a helyzetbe, hogy reánk kényszeríthessék a döntést, mert Varsó körül is, Iwangorod alatt is annyit vesztek halottakban, sebesültekben és foglyokban, hogy amikor a szövetséges hadseregek nem óhajtván az eredményt kockáztatni, jó-nak látták kitérni a döntés elől, nem zavarhatták meg azokat a hadműveleteinket, amelyek az új állásokban való csoportosulásunkat bevezették. Az utóbbi napokban a lengyelországi hadszíntéren beállott szélesödés ma sem zavarta meg semmi sem, gyülekezésünk az új hadállásokban simán megy végbe s a legjobb kilátásokkal nézhetünk a fejlemények elé. Csak a legészakibb és a legdélibb szárnyakon áll ezidőszent a harc. Amott a németek győzelmesen folytatják előnyomulásukat *Suwalki* körül, *Galiciában* és *Bukovinában* pedig a mi csapatunk értek el sikereket az oroszok ellen.

A nyugati harctéren minden vonalon folyamatosan a borzalmasan véres csaták. A németek nehéz ágyúikkal irtózatossá párbajt vívnak az angol flotta tüzevel és lépésről-lépésre tért nyerne az Északi-tenger partján. Részleges eredményeket értek el a németek az észak-franciaországi centrumon is, ugyiszintén Verdun körül, ahol vérebe fojtották a franciák el-lentámadását. Meddig tartanak még ezek a minden képzeletet fölhímuló harcok, napok avagy még hetek is beletelnek, amíg elkövetkezik a döntés, senkisé nem tudja megmondani. De hogy a napról-napra kivívott német részleges sikerek a németek döntően nagy, teljes győzelmének a hírnökei, azt mindenki tudja. Távirataink a hartéri eseményekről itt következnek:

A galiciai harcok

Budapest, október 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik: Az észak-i hadszíntéren tegnap nem voltak nagyobb harcok.

Az utóbbi napokban az oroszoknak Turka vidéke irányában több ízben megkísérelt előnyomulását sikeresen visszavertük.

HÖFER vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek előnyomulása Suwalkiban

Berlin, október 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti október 29-én délelőtt:

Az északkeleti hadszíntéren csapatunk támadása folyton előrehalad. A legutóbbi három hét alatt itt 13,500 orosz foglyul ejtettünk és 30 ágyút és 39 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A délkeleti hadszíntéren tegnap óta a viszonyok nem változtak.

Milano, október 29. A *Corriera della Sera* a német nagy főhadiszállás 25-iki jelentéséhez a következő megjegyzést fűzi: *Ha a németeknek sikerülne áttörni Augusztownál az orosz harcvonalat, ezzel a Suwalkiban levő orosz csapatokat elvágják a főerőtől, egyszerűsmind hátukban fenyegethetnék az oroszokat Lengyelországban.*

Az orosz haderő fölvonulása és eloszlása

Stockholm, október 29. A *Stockholms Dagblad* katonai munkatársának tollából áttekinthető leírást ad az orosz haderők csoportosításáról, hivatalos orosz jelentések alapján. E szerint az orosz haderő *nyolc hadsereg*re oszlik, melyeknek jobb szárnya *Kownotól* északra, bal szárnya pedig *Lemberg*től délkeletre áll. E két támaszpont között terpszkedik az orosz fő-arcvonal, nagy ivben *Grodno fölé, a Narew, a Visztula és a San folyók* hosszában és pedig a következőképen:

Az I. hadsereg, a *Rennenkamp* hadserege, *Kowno* környékén a 2., 3., 4. és 20. hadtestből áll, vagyis a vilnai katonai kormány-zóság összes csapataiból.

A II. hadsereg, amely *Grodno* vidékén vonult föl, a finnországi és a bjelostoki hadtestből alakult, amelyekhez egy szibériai hadtestet csatoltak. E hadsereg vezére *Sjikinski* gyalogsági tábornok, a 21. hadtest volt parancsnoka.

A III. hadsereg, amely *Mistjenko* tábornok vezérlete alatt áll, az 1., 5., 13., 15. és 23. hadtestből alakult, továbbá három lovashadosztályból; ez a *Narew* folyó hosszában áll. E hadtestek legnagyobb része előbb az I. hadsereghez tartozott, amelyet *Hindenburg* tábornagy *Tannenbergnél* szétvert.

A IV. hadsereg, amely *Varsónál* összpontosult, csak két aktív hadtestből, és pedig a gárda-hadtestből és a 14. hadtestből áll, de rendkívül nagyszámu lovashadosztályokkal van megerősítve. E hadsereg fölött az *Amur* katonai kormányzóság főnöke, *Lesicky* tábornok parancsnokol.

Az V. hadsereg, a *lublini hadsereg*, a moszkvai katonai kormányzóság főnöke, *Plewe* lovassági tábornok vezérlete alatt, a moszkvai gránátos hadtestből, a 8., 16. és 18. hadtestből áll.

A VI. hadsereg, a *cholmi hadsereg*, a 17., 19., 24. és 25. hadtestből áll. Parancsnoka az irkutski katonai kormányzóság főnöke *Ewerth* tábornok.

A VII. hadsereg, amely *Przemyslnél* van, *Dimitriew* Ratkó volt bolgár tábornok vezérlete alatt, a 7., 9., 10. és 11. hadtestből áll.

A VIII. hadsereg, amely *Lemberg*nél *Brussilow* tábornok vezérlete alatt működik, a kievi katonai kerület két hadtestéből, vagyis a 12. és 21. hadtestből, azonkívül néhány szibériai és kaukázusi hadtestből van alakítva. Ez utóbbiakat illetőleg bizonyos, hogy az öt szibériai hadtestből hármát és a három kaukázusi hadtestből egyet nyugat felé vezényeltek és ezeknek helyébe a két turkesztáni hadtestet vitték.

Az új csoportosulás Orosz-Lengyelországban

Budapest, október 29. A *Pester Lloyd* katonai munkatársa a következőkben ismerteti orosz-lengyelországi új harcvonalunkat:

Az orosz ellenoffenziva nyolc hadtest ve-

hemens támadásaival kezdődött *Iwungorod* körül és innen északra, ezeket azonban rendre véresen visszavertük. Azután a nagy lovassági csaták következtek *Sochacewnél*, Varsótól nyugatra, ahol az orosz lovasság súlyos veszteségeket szenvedett és kénytelen volt visszavonulni.

Ezalatt a németek 15 kilométernyire közeledtek Varsóhoz és a *Blonie—Piasecno* vonalon állottak. Ekkor következett az orosz ellenoffenzíva a *Visztulán* át, Varsótól nyugatra és délre. Az oroszok északról, *Sochacew* és *Blonie* felé nyomultak és a német balszárnyat fenyegették, azután *Gora Kalwarján* át *Piasecno* ellen és *Kozienicén* át Radom irányában támadtak. Az oroszoknak ez az ellenoffenzívája teljes kolosszális tulsúlyukkal hajtott végre, azonban ennek dacára mindenütt holtpontra jutott, mert nem volt képes megingatni a német—osztrák-magyar csapatok falánxát. A tulerónek mégis engedni kellett. A *Sochacew—Blonie* vonalon a német balszárny nem volt elég erős és mivel ezidőszerint nem voltak kéznél a front meghosszabbításához szükséges erők, visszament *Skierniewicéig*. A *Visztula* frontján álló seregek ennek folytán a bal szárnyhoz igazodtak és valószínűleg a *Plock—Skierniewice—Radom* vonalon állottak föl. Ez az új helyzet egyrészt lehetővé teszi, hogy arcvonalunkat meghosszabbítsuk, másrészt pedig az új, magunkválasztotta vonalon az oroszokra olyan nagy emberáldozatokat kényszeríthetünk, hogy mindez a *Visztula-vonalon* halottakban, sebesültekben és foglyokban szenvedett veszteségeikkel együtt a mi javunkra csökkentheti igen nagy tulsúlyukat.

A fölszabadult Csernovitzból

Csernovitz, október 29. *Bocaccia* dr., az oroszok által kinevezett csernovitzi polgármester, aki csapatainknak Csernovitzba való bevonulása elől megszökött innen, *Romániába* ment, mert az oroszok a saját határaikon nem engedték át. A katonai parancsnokság feloszlatta a csernovitzi községtanácsot és *Norst* drt Csernovitz város kormánybiztosává nevezte ki. *Kampelmacher* és *Koritinski* városi tanácsosokat a kormánybiztos mellé rendelték.

Dorna-Watra, október 29. *Merán* gróf bukovinai tartományi főnök kilencven foglyot, akiket az oroszok kiszabadítottak és rendőri szolgálatra alkalmaztak, újra letartóztatott.

Csata a Pruth mentén

Csernovitz, október 29. A *Pruth* folyó balpartján elterülő síkságon a csata folyamatosan van. Az oroszok folyton hátrálnak.

Conrad báró hadseregünk feladatairól

Kopenhága, október 29. Hötzendorfi *Conrad* báró vezérkari főnök fogadta a *Berlinske Tidende* haditudósítóját. A fogadás a vezérkari főnök dolgozószobájában történt, amelyet egy öreg gimnáziumi tanár lakásán rendeztek be. A nagy szobában mindenütt vezérkari térképek függenek és hevernek. Az egyik falon egy fiatal leány portréja függ. *Conrad* báró mosolyogva, csaknem mentegetőzve jegyezte meg: „Itt hagyom ezt a képet a helyén, ámbár nem valami otthonosan érezheti magát, de hát mégis jó, ha olykor-olykor arra emlékezteti az embert valami, hogy a háborun kívül van még egy világ.” A vezérkari főnök továbbá a következőket mondta:

— Nagy tuleró ellen harcolunk, de nekünk az jutott feladatul, hogy tartsuk vissza az oroszokat. Remélhetőleg szerencsésen fogjuk megoldani ezt a feladatot. Mindenesetre kérem, hogy csak az igazságról tudósítson s hagyja, hogy mások dolgozzanak hazugságokkal. Ez diplomáciai szempontból talán okosabb, de mi eltekintünk ettől, *kommünikéink a jövőben is rövidek és világosak lesznek, menten mindenféle ferdtől.*

Német győzelmek a francia harctéren

Berlin, október 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti október 29-én délelőtt:

Nieuporttól délre támadásunk lassan tért hódít.

Lilletől délre csapataink jól haladnak előre. Az ellenségnek több megerősített hadállását bevettük. 16 angol tisztet és több mint 300 katonát foglyul ejtettünk és 4 ágyut zsákmányoltunk. Az angol és a francia ellentámadásokat mindenütt visszavertük.

A rheimsi székesegyház előtt felvonult francia ütegekre, amelyeknek tüzérségi megfigyelő állomása a székesegyház tornyán van, tüzelnünk kellett.

Az argonnei erdőben több lövészárkból kiverjük az ellenséget és néhány gépfegyvert zsákmányoltunk.

Verduntól délre egy heves francia támadást visszavertünk. Az ellentámadás alkalmával csapataink az ellenséges főhadiszállásig nyomultak, amelyet bevettek. A franciák erős veszteséget szenvedtek.

A csatorna partján

Rotterdam, október 29. A szövetségesek *Ypern* és *Rousselaere* között elkeseredett ellentámadást intéztek. Ostendéből jött utasok beszélik, hogy a *Dixmuiden* melletti csata hevessége növekszik. Folytonosan hallani a hajóágyuk és a tábori ágyuk dörgését. Ostende túl van zúfolva sebesültekkel, akik között számos francia, belga és angol van. — A németek nehéz ágyúikkal lötték az angol hajókat és elűzték őket. Mindazonáltal itt-ott felbukkan egy angol hadihajó, amelyeket a dűnákban felállított német ütegek tűz alá fognak. Nagyobb hajók a sok homokzátony miatt nem jöhetnek közel a parthoz. Az indiai csapatok járhatlanok a szuronytámadásban és sokszor hosszú késekkel is támadnak. Hétfőn 500 angol hadifoglyot hoztak Ostendébe, ahonnan tovább szállították őket. A *Gent* felé vezető utak meg vannak rakva friss német csapatokkal. Az ostendei királyi kastélyt, a mely sértetlen, német csapatok őrzik.

Milano, október 29. A *Gazetta del Popolo* jelenti Nieuportból 24-iki kelettel: A belga föld utolsó maradványán folyó gyilkos csatában még éjszaka sem jut a harcolóknak egy pillanatnyi szünet a pihenésre. A tenger felől dörögnek a nehéz hajóágyuk, amelyek valóságos gránátzapot zúdítanak a partra, miközben a fényszórók szakadatlanul vetik száz sugárban fényüket és minden pontot bevilágítanak, ahol a német ütegek harcolnak. A borzasztó ágyudörgés éjjel-nappal, szárazon és vizen tart. A német csapatok *Belgium* át erősítéseket kaptak. Az új kontingens legnagyobb részét fiatal legényekből, de idősebb emberekből is áll, akik valamennyien a legnagyobb fegyelemben és lelkesedéssel vonulnak harcba. Azt beszélik, hogy *Diinkirchenben* folytonosan dolgoznak az erődítési műveken. *Marseilleből*, *Hawreből* és *Boulog-*

néből tengerészeket vezényeltek oda. *Toulonból* több hajó van utban a csatorna felé. A németek szintén erősítik állásaikat.

Kopenhága, október 29. Párisi távirat jelenti: A *Dixmuiden—Nieuport* vonalon folyó csata a legvéresebb, amit a világtörténelem fölmutathat. A csata napokig ide-oda hullámzott. Némely falut és hidat nyolcszor foglaltak el és hódítottak vissza, minden alkalommal borzasztó veszteségek között mindkét részről. A hatalmas tüzerharcok is olyan veszteségeket okoznak, amelyek azelőtt elképzelhetetlennek látszottak. A németek határtalan halálmegvetéssel mindig új csapatokat vetettek tűzbe. A német sebesülteket *Brüggébe* vitték, amelyet most joggal nevezhetnek „Halott-*Brüggé*”-nek.

Mindaz, amit a németek óriási emberáldozatok árán nyertek, párisi hírek szerint jelentőség nélkül valók. A németek által nyert terület e hírek szerint nem valami különösen nagy és fontos, mert a szövetségesek *Ypern* és *Rousselaere* között, ugyszintén *Armentières* és *Lille* között megtarthatták állásaikat.

Nieuportnál tovább folyik a harc a tenger felől. Öt francia torpedóvadász operál az angol hadihajókkal és bombázza a németek jobbszárnyát s támogatja a belgák hadműveleteit, amelyeket a németek nehéz ágyúi erősen szorongatnak.

Párbaj a hajóágyúkkal

Hága, október 29. Az amsterdami *Telegraaf* jelenti a holland határról: Hétfőn hallgattak a nehéz ágyúk, mert — amint a német tisztek mondták — az angol hajók bombázását elnémították, kedden reggel azonban az ágyúzás szárazon és vizen éppen olyan erős volt, mint a múlt héten. A németek ismételtén átlépték az *Ysert*, azonban ágyú-, gépfegyvertűz és szuronytámadás visszavetette őket. — *Döntésről eddig szó sem lehet.* A csata még makkacsul tart az *Ysernél* és *Flandriában* *Dixmuidentől* *Ypernig*. Ezek a csaták vadság, vérontás és embervesztés tekintetében föllülműlik a *Maas* és a *Nethe* melletti csatákat. A tengerről vetett gránátok tüzes vonalban repülnek a harctér fölött, lecsapnak a futóárkokba a legénység közé és megsemmisítik a hidakat. A német lövegek *Nieuport* és *Ostende* felől nem kevesebb halált és megsemmisülést hoznak. Az angol katonák tömegesen fuladnak a vízbe. Rémes az emberáldozat itt és *Flandriában*, de állandóan új csapatoknak kell tűzbe menniök. Hogy a parton folyó csata nem egyhamar ér véget, azt az ágyúk föllállítása mutatja, amelyek *Heyst* és *Diunbergen* között *Blankenberghtől* keletre a tenger felé vannak irányítva. A sebesültek száma igen nagy, automobilon és más járműveken *Brüggébe*, *Ostendébe*, *Rousselaerebe* és más városokba viszik őket. Iskolák, szemináriumok és kolostorok kórházakká változnak. A dűnákön egész a hollandi határig erős járőrszolgálatot rendeztek be.

Kerítő ajánlat Bulgáriának

Bécs, október 29. (Magyar Távirati Iroda.) Oroszország azt az ajánlatot tette Szerbiának, hogy kínáljon fel Bulgáriának kisebb területeket arra az esetre, ha Bulgária megengedi, hogy az oroszok Bulgárián át hadianyagot szállítsanak Szerbiába.

Török csapatok a Vörös-tenger partján

Milano, október 29. Kairói lapok jelentése szerint *Akabába*, az akabai öböl elé erős

török lovas-osztályok érkeztek. Scherm előtt a Szezi-csatorna bejáratánál török őrhajókat láttak, amelyek drótnélküli táviró-állomással voltak felszerelve és innen figyelik a csatornába befutó hajókat.

Az önkéntesek altisztképző iskolája

A felvétel feltételei

Debrecen város katonai ügyosztálya a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 16,564. eln. számú rendelete szerint olyan főiskolai hallgatók, vagy volt főiskolai hallgatók részére, akik a hadsereg kötelékébe belépni szándékoznak, „Főiskolai önkéntesek altisztképző iskolája” elnevezéssel katonai kiképző-iskolákat szervez. Az iskolák célja: az altisztek számának szaporítása. A közös hadsereg és a honvédség részére külön-külön ilyen iskolák egyelőre csak Budapesten és Zágrábban állítatnak fel.

Az iskolába besoroztatásuk után felvehető:

a) mint önként belépő egyévi önkéntesek (egyévi tényleges és tizenkét évi összes szolgálati kötelezettséggel); a 17—20 éves főiskolai hallgatók s azok, akik a fölülvizsgálati alkalommal elbocsáttak, de még nem soroztaták be magukat.

b) Mint önkéntesek csak a háboru tartamára az önkéntesi karpaszomány viselésének engedélyezésével: azok, akik állítási kötelezettségüknek végleg eleget tettek és alkalmatlanok voltak, valamint azok, akik besoroztattak ugyan, de a fölülvizsgálati alkalommal elbocsáttak; a külföldről bevándorolt egyének s akiket a magyar állampolgárság megszerzése után a honvédség póttartalékába osztanak be.

Az iskola a közös hadseregnél csupán a gyalogsági, vadász és műszaki, a honvédségnél pedig csak a gyalogsági csapatok számára képez ki altiszteket. A megjelölt csapattek közül csak oly csapatot lehet választani, mely a magyar korona országainak területéről egészített ki. A honvéd tüzéséghez és lovassághoz, valamint a közös hadseregbeli tüzéséghez csak feltételelesen lesznek egyévi önkéntesek beosztottak. Elsősorban azok vétetnek fel, akik idomított lóval és saját felszereléssel vonulnak be. A b) pont alatt felsoroltak feltétlenül csakis az utóbbi esetben oszthatók be a két fegyvernemhez. Az a) pont alatt felsoroltak kérvényeiket a községi illetőség szerinti, a b) pontban felsoroltak pedig a tartózkodási hely szerinti kiegészítési kerületi, illetve honvédkiegészítő parancsnokságnál tartoznak beonyújtani. A kérvényhez az érettségi bizonyítványon kívül a főiskolai hallgatói minőséget igazoló okmányt, belépési bizonyítványt és szülői beleegyező nyilatkozatot, a b) pont esetében pedig ezenkívül még elbocsátási, illetve szolgálati kötelezettség alól való mentességi igazolványt is kell csatolni.

A besorozottak besoroztatásuk után azonnal elküldendők a választott iskolába. Ruházatról és felszerelésről az illető csapattek gondoskodik. Az iskolába azok is pályázhatnak, akik az 1914. november 16-tól december 31-ig tartó népfelkeltési szemlén megjelenni tartoznak. Ezek — amennyiben alkalmasoknak találhatnak — az iskolába való felvételük iránti igényüket a szemlebizottságnak bejelenthetik.

A részletes feltételek a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál betekintendők.

PRÉMET A KATONÁKNAK!

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: „Hadseregélyező Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 38.” A posta ingyen szállítja a prém-küldeményeket.

Hogy mulat a kozák?

Garázdálkodás egy grófi kastélyban

Semmering, október 27.

P. K. grófnő, Galicia egyik legelőkelőbb mánásasszonya, aki most a Semmeringen tartózkodik, elbeszélte, hogy törtek be a kozákok kastélyába, amely Lembergől néhány kilométernyire fekszik.

Másnap akartam utazni, amikor a betörés történt. Korán lefeküdtem, körülöttem mély csend honolt. Hirtelen rettenetes lármára ébredtem, az éjjeli szekrényen álló óra negyed tizenkettőt mutatott. Gyorsan magamra kaptam ruháimat s akkor már kopogott is ajtómon az egyik öreg szolgám, feltétlenül megbízható ember, akire a megboldogult trónörökös pár lakosztályainak felügyeletét is szoktuk bízni, ha a fenségék kastélyunkban időztek.

Gyorsan, gyorsan, — kiáltott be hozzá, — méltóztassék felöltözni és kijönni. — Kivilágítottuk a termet és kinyitjuk az ajtókat, szekrényeket. Csak így kerülhetjük el a veszedelmet.

Amikor kiléptem a szobámból, már fényárban uszott az egész kastély. A földszinten levő óriási ebédlőben 150 kozák tolongott. Tiszt nem volt köztük, csak két altiszt. Engem még nem vett észre senki, egy oldalajtón jöttem be a teremmel szomszédos szobába, onnan figyeltem a jelenetet. Kezemben föltöltött revolvert szorongattam, mellyel végső esetben kiszabadítottam volna magamat. Bent asztalt terített a személyzetem, ami a kastélyban csak ehető volt, azt mind felhordták és a szakácsnő remegve jelentette, hogy azonnal meleg étel készítéséhez lát.

Bort, bort! — ordították a kozákok. Az ebédlő egyik falán gyönyörű régi faragású pohárszék állott, azt lándzsáikkal feszítették fel és egy pillanat alatt kikapkodták a polcon álló 30—35 üveg bort, likört, konyakot. Még egy perc és az üvegek üresen repültek szanaszét, betörve egy tükröt s összeszúzva az asztal drága, régi porcellánjait. —

Bort még, italt! — üvöltötték a katonák.

Tisztában voltam vele, hogy ha a kozákok leisszák magukat, mézárolni és gyújtogatni fognak. Ezt meg kellett akadályoznom, tehát előléptem, magasra emelt fővel álltam meg az ebédlő küszöbén.

Adunk nektek mindent, ami kell. — kiáltottam hangosan és erélyesen — de bort, vagy pálinka nincs.

Csend követte szavaimat. Azonnal tisztában voltak vele, hogy én a kastély urnője vagyok és ez a méltóságom egy gondolat idejéig megtette a maga hatását az ur előtt meghátszó orosz parasztnál. De csakhamar felocsudtak:

Most mi parancsolunk . . . most mi vagyunk az urak, anyuska! . . . ide a pincekulcsokkal!

Ökleiket rázva jöttek felém, legelől az altiszt. Szemem a pópát kereste, de az eltűnt. Ekkor felesendült öreg szolgám hangja:

Átadjuk nektek az egész kastélyt, csak azt kérjük, hogy befogathassunk és elvihessük innen a méltóságos grófnőt.

Durva röhögés kísérte a feleletet: — Hogyne, hogy osztrákokat hozzatok a nyakunkra!

Majd egy hang közbekiáltott:

— Mehet az anyuska, de gyalogszerrel, mert a lovakra, kocsikra nekünk van szükségünk.

Kint szakadt a jeges eső, a szél sivított, a legközelebbi hajlék mértföldekre volt innen és kérdés, hogy biztos-e az? A kastélyban kellett maradnunk.

Most aztán megkezdődött az alias bachanália, melyhez hasonlót elképzelni sem lehet. Néhány kozák csakugyan megtalálta és feltörte a pincét, diadalordítások közepette cipeltek be a terembe két hordó bort. Mások tüzet raktak a terem kandallójában, de nem várták be, míg a szolgák tüzelőanyagot hoztak, hanem az ebédlő faragott székeit aprították fel s ezzel szították a lángokat. Sokan elszéledtek a termekben, felmentek az emeletre és ott garázdálkodtak. A szekrények tartalma néhány perc alatt halomban hevert a földön, az értéktárgyakat magukhoz vették és magukra öltötték férjem és fiam fehérneműjét. Az én hálószobámban imazzámoly föltött Mária-kép függött drágaköves aranykeretben. A katonák meghajoltak a szentkép előtt, de az egyik altiszt lekasztotta a falról és kitördelte a keretből a rubinokat és ametisztet. A java azonban még csak ezután kezdődött. Visszajöttek a terembe és zenét követeltek. Azt mondták, hogy jókedvük van, táncolni akarnak. A kulcsárné tudott zongorázni, vele játszottak mindenféle táncot, ők pedig ugráltak és örült forgásban magukkal sodorták cselédlányaimat.

Ekkor az örült zsvajban is hallatszott közeledő lovak patáinak dobogása. A kozákok fegyvereik után kapkodtak, megrémültek. Majd megnyílt a terem ajtaja és belépett négy orosz lovastiszt, mögöttük az áruló pópá, aki — ugylátszik — mégsem akarta, hogy én elpusztuljak. A tiszték nyomban összekötötték saját legényeikkel a két altisztet, mert az orosz hadseregben kiadott parancs ellenére megengedték, hogy a katonák alkoholt igyanak. Aztán elvonulást vezényeltek. Az egyik odajött hozzám és mély hajlongások között németül kért tőlem bocsánatot katonáik gyalázatos magaviseletéért.

Ez a háboru, grófnő! — mondta.

Amikor elment, bemutatkozott. Nikolajevics Fedor herceg volt, gárdakapitány, a cár rokona.

Leszállt a kamatláb. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa mai ülésén a bankkamatlábát 6 százalékról 5 és fél százalékra szállította le.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
október hó 30-án, 31-én, november hó 1-én

HEDI és EDI

Pompás katonai vigjáték 8 felvonásban.

KÉPEK A HÁBORUBÓL

Mozgófényképek a keleti és nyugati harcokról, rendkívül bő tartalommal. A világhírű «Messiers» filmgyár felvétele.

Irtózat a bűntől. Igen tanulságos.
A társas újlet. Humoros.
Lepke ur és a nevelőné. Nevettető.
Szerelemből gyűlölet. Életkép.

Helyárak: Ma, pénteken rendez helyárak folytatólagos bemenettel. Szombaton d. u. 3 órától 7-ig félhelyárak, 7 órától rendez helyárak folytatólagos bemenettel.

Hétfőn — Kedden

NEMEZIS KEZE

HIREK

— **A reformáció emléknaja.** A debreceni református kollégium október hó 31-én, szombaton a reformáció évfordulója napján délelőtt 9 órakor a Nagytemplomban emlékünnepelet tart. Az istentisztelet sorrendje: 1. Fennálló ének: XC. Zsoltár 1. verse, 2. Előének: XXIII. Zsoltár 1., 2. verse, 3. Világosság. Nágeli. Énekli a kollégiumi énekkar, 4. Imádság és egyházi beszéd. Mondja dr. Baltazár Dezső püspök, 5. Erős vár a mi Istenünk, Wagner. Énekli a kollégiumi énekkar, 6. Utóének: 179. dicséret 10. verse.

— **Novemberi előléptetések a máv. debreceni üzletvezetőségénél.** A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének tisztviselői karában november hó 1-ével előléptettek:

a IV. fiz. oszt. 2. fokozatából ugyanezen fiz. oszt. 1. fokozatába mándi **Mándy Bertalan** főfelügyelő;

a VI. fiz. oszt. 1. fokozatából az V. fiz. oszt. 3. fokozatába **Csáky Alajos** titkár, **Strausz Lajos** főmérnök;

a VI. fiz. oszt. 2. fokozatából ugyanezen fiz. oszt. 1. fokozatába **Ferschin Emil** Árpád és **Wartin Sándor** főellenőrök;

a VI. fiz. oszt. 3. fokozatából ugyanezen fiz. oszt. 2. fokozatába **Löwe Ernő** és **Janovich Miklós** főellenőrök;

a VII. fiz. oszt. első fokozatából a VI. fiz. oszt. 3. fokozatába **Lehel Tóbiás** mérnök főmérnökké, **Gál Samu** és **Bartha Sándor** ellenőrök főellenőrökké;

a VII. fiz. oszt. 2. fokozatából ugyanezen oszt. 1. fokozatába **Rédl Szigfrid** ellenőr, **Erdős Mór** mérnök és **Weiner Samu** ellenőr;

a VII. fiz. oszt. 3. fokozatából ugyanezen fiz. oszt. 2. fokozatába **Mikecz Miklós**, **Ferenczy Jenő**, **Bacsó Pál**, **Tichy Antal** és **Kramer Gyula** mérnökök;

a VIII. fiz. oszt. 1. fokozatából a VII. fiz. oszt. 3. fokozatába **Nagy Béla** mérnök;

a VIII. fiz. oszt. 3. fokozatából ugyanezen fiz. oszt. 2. fokozatába **Löwin János** mérnök.

— **Elgázolta a vonat.** Ma délben Püspökladány állomás előtt a Budapest felé haladó személyvonat elgázolta a Budapest felé haladó 23 éves püspökladányi munkást. A vonat kerekai mind a két lábát leszelték a szerencsétlen embernek, akit délután behozták a debreceni közpórházba. Itt amputálták Zagyva Bálint lábát; sérülései oly súlyosak, hogy az orvosok nem biznak a felépülésében.

— **Őrszobát a polgárőröknek.** Egy olvasónk hozzánk intézett levelében arra kér bennünket, tolmácsoljuk **Rostás István** rendőrfő-

kapitány előtt a polgárőröknek azt a kérelmét, hogy bocsásson a polgárőrség rendelkezésére a vasuti állomásonál egy **őrszobát**, ahol a polgárőrök éjszakai szolgálatuk közben menedéket találhassanak a hideg idő viszonyosságai ellen. A polgárőrök, akik nagy lelkesedéssel szegődtek a köz szolgálatába, általános elismerésre méltó módon teljesítik vállalt feladatukat s valóban megérdemlik, hogy ez a szerény kérésük meghallgatásra találjon.

— **Halottak napja alkalmából** koszorúmegváltás fejében a Vörös Kereszt javára újabban a következő adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: Mihalovits Jenő 40, Csáth Zsigmond 25, Hórehhegyi Sinay Ida 20, özv. dr. Kola Jánosné 10, Vitéz József és neje Hajdunánás 8, özv. L. Nagy Bálintné 100, Biczó Gyuláné 20 korona.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** október hó 28-án volt munkáskínálat:

Asztalos 64, ács 22, bádogos 12, borbély 11, betonos 2, cipész és csizmadia 56, cukrász 1, dajka 5, elektrotechnikus 2, fémestergályos 2, fűszeres 6, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 55, géplakatos 12, gyári munkás 95, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefékötő 11, kárpitos 5, kovács 36, kerégyártó 26, kőműves 89, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kocsis 8, kertész 2, lakatos 56, mázoló 11, mészáros 3, minden 20, molnár 2, mezei munkás 300, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos 45, napszámoló 133, papucsos 2, palafedő 1, pincér 3, rapzó 4, reszelővágó 1, ruhafestő 1, sütő 3, magyarszabó 8, németyszabó 52, szobafestő 9, szíjgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 63, varrónő 12. Összesen 1289.

Munkáskereslet: Raktárba 200, mezei munkás 100, kovács 8, kocsis 8, iparos tanuló 5, cipész 46, csizmadia 12, kertész 2, kerégyártó 2, minden 5, szakácsnő 5, majoros 2, fémestergályos 4, mészáros 4, pék segéd 1, földmunkás 25, szabó segéd 7, házmester 2, villanyszerelő 3, famunkás 2, gyári munkás 2, takarító 1, fodrász 1, lakatos 1. Összesen 502.

A debreceni segítő-akció

Aranyat vasért

A katonák családjai részére arany és ezüst tárgyakat adományoztak:

Bácsi Zsuzsika 1 arany gyűrű, Tirpák Gizi 1 pár arany függő, N. N. 3 ezüst érem, Nagy György 1 ezüst órafedel, Polacek Margit 1 arany gyűrű, Lehoczki Jánosné 1 arany gyűrű, Szöllősi Eszti 1 arany gyűrű, Winkler Fáni 1 ezüst lánc, Kozma Gábor 1 ezüst kanál, Kozma Gáborné 1 ezüst kanál, Bodonovics Menyhértné 1 ezüst kanál, Maruczán Mihályné 1 arany gyűrű, Mándi Bertalané 1 ezüst karkötő, 1 bross, N. N. 2 ezüst gyűrű, Szilágyi Juliska 1 arany függő, Balki Juliska 2 arany gyűrű, Balki Rózi 1 ezüst karkötő, 1 ezüst óra, Horváth Béláné 1 ezüst gyűrű, Pálfi Józsefné 1 ezüst karperec és zszusuk, Kovács Károly 1 ezüst gyűrű, Frigyesy Jenőné 1 arany gyűrű, Takáts Istvánné 1 arany gyűrű, Mezei Rózsika 2 arany gyűrű, Alföldi Eszti 1 arany gyűrű, Szendrei Erzsike 1 arany gyűrű, Biró Frida 1 ezüst karperec, 1 ezüst függő, Rajzó Miki 1 ezüst gyűrű 1 arany kereszt, Kovács László 1 ezüst óra, Tüdős Klári ezüst törmelék, dr. Tüdős Jánosné 1 ezüst törmelék, Láng Gizella 1 ezüst lánc, özv. Farkas Ádámné 1 ezüst emlékpénz, Farkas Mária 1 arany pénz, Farkas Anna 1 ezüst lánc, 1 ezüst gyűrű, arany törmelék, Bohány Jánosné 2 arany gyűrű, 1 ezüst lánc, 1 ezüst pénz, Grósz Laura 1 ezüst karsatt, Teszler Irén 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst pénz, Szegedi Juliska 1 ezüst óra, Szegedi Gyula 1 ezüst lánc, 1 arany gyűrű, özv. Hamarai Jánosné 1 ezüst pénz, Patay Etelka 1 arany gyűrű, Szabó Kata 1 ezüst lánc, V. S. 1 ezüst lánc, 1 ezüst törmelék, Lóska Mariska 1 arany függő, 1 arany keret, Lóska Róza 1 ezüst toll, Nagy Gábor 1 ezüst lánc, Boros Berta 1 pár arany függő.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

A DEUTSCH-üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gvenge vajak Nptól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek Óriási Faktára I. INDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Használt jókarban levő takaréktűzhelyet keresek azonnali megvételre. Ajánlatok Kóródy Hajdu-utca 2. sz. alá kérek.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Könyvkötőleánvok felvételnek a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Makulatur papíros kapható a kiadóhivatalban.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.

Az elesett és megsebesült hős katonáinkról hetenként egy könyvecske jelenik meg

A nemset

hősei

czimén,

mely a megsebesült és elesett katonák

fényképét

életkorával, melyik városa vagy falva valós és hogy hol esett el. — Kapható 20 fillért. Vidékre portómentesen küldi a pénz előleges beiktatásával Papp M. 25 fillért. — Debrecen, Piac-utca 49. sz. I. em.

Sötét kék

gyalogos önkéntesi egyenruha közép magas termetre, teljesen új, használatlan állapotban olcsón eladó. Simonffy-utca 2/b I. em. balra.

A DEBRECENI IPARI HITEL-

SZÖVETKEZET

irodahelyiségét a mai naptól kezdve

Hunyadi-utca 17-19. sz. alá

(Demetrovics-palota) földszint, udvarban balra

HELYEZTE AT.

Üzemnagyoobbítás folytán

nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . 6-
1000 félív üzleti levélpapír . . . 7-
1000 szines levelező-lap . . . 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

Pénteken Szombaton Vasárnap
október hó 30-án, 31-én, november hó 1-én

Mert minden bűn megbosszulja magát.
Társadalmi tréma 4 felvonásban.

Háborus aktualitások. Harctéri felvételek a világháborúból. Az Elokó filmgyár kitérő felvétele.

A debreceni ezredék hős katonái. 1. Akik a királyért a harctéren hősi halált haltak. 2. Akik vitéz tetteikért apostoli királyunktól legfelsőbb elismerésben és kitérítésben részesültek.

A tisztí szolga
Tragikomédia 2 felvonásban.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsélye 90 fill. Zártzék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

Előadások kezdete este 6 órakor, vasárnap d. u. 3 órakor folytatódagos bemenettel.